

Waarom het rijk de regie moet pakken middels wet- en/of regelgeving inzake permanente bewoning recreatiewoningen.

Recreatiewoningen zijn woningen die in een bestemmingsplan zijn bestemd om uitsluitend voor recreatiedoeleinden gebruikt te worden. Wat onder 'recreatiedoeleinden' moet worden verstaan is niet duidelijk, maar in de praktijk wordt hieraan via voorschriften in het bestemmingsplan een 'traditionele' invulling gegeven: langdurig recreëren door één en hetzelfde huishouden wordt niet toegestaan.

Met het aantreden van Minister Alders op het ministerie VROM in 1990 werd geprobeerd om de plattelandsproblemen aan te pakken. Zo bleek de Inspectie Ruimtelijke Ordening, onder meer in Gelderland, niet te spreken over de talrijke recreatie-bungalowparken die in vele gemeenten werden aangelegd. Officieel om 'toerisme en recreatie' een 'broodnodige impuls' te geven, maar officieus om buiten de woningcontingentering om toch nog extra woningen te kunnen bouwen. Het was de Inspectie een doorn in het oog dat diverse gemeenten daarbij – ondanks uitdrukkelijke verzoeken van de Inspectie – geen bedrijfsmatige exploitatie van deze parken afdwongen. Begrijpelijk, want lokale overheden gebruikten deze parken graag om woningzoekenden naar te verwijzen. Permanente bewoning werd min of meer van gemeentewege gestimuleerd, tot grote ergernis van de rijksinspecties.

Het besluit van Minister Dekker van VROM in het najaar van 2003 om 'voor eens en voor altijd' schoon schip te maken met het dossier 'permanente bewoning van recreatieverblijven', daarbij gesteund door een grote Kamermeerderheid, heeft veel stof doen opwaaien. Dit besluit om bewoning van recreatiewoningen, die aansluiten bij een bebouwde kom, te legaliseren en in alle andere gevallen te gedogen of streng te handhaven werd niet overal met applaus ontvangen. De meeste provinciebesturen voelden zich duidelijk gepasseerd door deze rijksbemoeyenis met het gemeentelijke beleid. Ze weigerden hun medewerking te verlenen aan legalisatie van permanente bewoning.

Om een eind te kunnen maken aan dit hoofdpijn-dossier roept minister Cramer van VROM in 2008 gemeenten op om voor 1 januari 2010 de betrokkenen (in eerste instantie de bewoners van vóór 31 oktober 2003) alsnog een persoonsgebonden beschikking te verlenen. Teneinde deze specifieke groep bewoners zekerheid te geven heeft de Tweede Kamer in 2011 het wetsvoorstel 'Wet vergunning onrechtmatige bewoning recreatiewoningen' aangenomen. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) verzette zich ook in 2012 tegen een wettelijke regeling waarmee bewoners aanspraak kregen op een vergunning om permanent in een recreatiewoning te mogen wonen. Dat verzet honoreerde de regering toen door het betrokken wetsvoorstel in te trekken, nadat het al vrijwel unaniem door de Tweede Kamer was aangenomen. De reden daarvoor was vooral dat de VNG beweerde dat het wetsvoorstel

inmiddels overbodig was, omdat de gemeenten het probleem van permanente bewoning al aan het oplossen waren. In een brief van 19 maart 2013 aan de minister van Infrastructuur en Milieu deelde de VNG zelfs mee dat de aanpak van de gemeenten dusdanig succesvol was, dat daardoor naar verwachting in het najaar van 2013 hooguit nog sprake zou zijn van ‘slechts tientallen gevallen’, waarin bewoners nog in onzekerheid verkeerden over de gemeentelijke aanpak. Deze mededeling was toen al ver bezijden de waarheid en is dat inmiddels meer dan ooit.

Dit laat wel zien dat het standpunt van VNG, dat gemeenten het probleem van permanente bewoning wel kunnen oplossen en daarbij dit wetsvoorstel niet nodig hebben, van een volstrekt misplaatste pretentie getuigt. Maar door deze lobby van de VNG kiest minister Schultz van Hagen van Infrastructuur en Waterstaat er uiteindelijk voor om het wetsvoorstel in 2013 in te trekken en gemeenten zelf de vergunningverlening te laten regelen via een beleidsregel.

Eind 2018 wordt de Actie-agenda vakantieparken 2018-2020 geïntroduceerd. Deze geeft richting aan alle partners in de komende jaren op (beleids)inzet rondom vakantieparken. Opmerkelijk is dat de in het Actieoverzicht genoemde “gereedschapskist” als eerste wordt gevuld met de ‘Juridische Handreiking Handhaving Vakantieparken voor gemeentejuristen’.

In 2020 komen de Tweede Kamerleden Koerhuis en Van Eijs met een motie, Kamerbreed gedragen, om gemeenten vanaf 2021 de mogelijkheid te geven om snel permanente bewoning van recreatiewoningen toe te staan en wordt door de minister Ollongren van BiZa uitgewerkt in een voorstel tot wijziging Besluit Omgevingsrecht (BOR).

Ook nu weer wordt de behandeling in de Eerste Kamer aangehouden door onder meer een reactie van de VNG. Zij geeft in haar brief aan de wijziging van de BOR niet nodig te vinden. Ook wordt hierin de koppeling gemaakt met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Er wordt gesteld dat onder de Omgevingswet gemeenten meer ruimte krijgen om permanente bewoning van een recreatiewoning mogelijk te maken. Er zouden dan meer mogelijkheden zijn om snel en flexibel af te wijken van het geldende omgevingsplan en om tijdelijke functies aan locaties toe te kennen. Daarnaast kunnen onder de Omgevingswet zowel persoonsgebonden als objectgebonden omgevingsvergunningen worden verleend voor het bewonen van recreatiewoningen.

De minister benadrukt dat de mogelijkheid om een omgevingsvergunning te verlenen een discretionaire bevoegdheid betreft en geenszins een automatisch recht op een omgevingsvergunning geeft. De gemeente blijft het bevoegd gezag om te beoordelen of permanente bewoning van recreatiewoningen in de desbetreffende gemeente past binnen een goede ruimtelijke ordening en of zij hiertoe een omgevingsvergunning wil verlenen. Gemeenten kunnen zelf beleidsregels opstellen over de wijze waarop wordt omgegaan met de bevoegdheid tot vergunningverlening voor permanente bewoning van recreatiewoningen. Wanneer een gemeente wil inzetten op het behoud van de toeristisch-recreatieve functie van een park, heeft zij dus die mogelijkheid.

Uiteindelijk wordt ook dit wetsvoorstel door minister Hugo de Jonge van ministerie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening teruggetrokken in de Eerste Kamer.

Na de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 blijkt al snel dat gemeenten structureel geen gebruik wensen te maken van de mogelijkheden om snel en flexibel af te kunnen wijken van het geldende omgevingsplan en om tijdelijke functies aan locaties toe te kennen, waaronder de persoonsgebonden als objectgebonden omgevingsvergunningen voor het bewonen van recreatiewoningen.

Hiervoor wordt, zo nodig, een 'Beleidsregel permanent bewonen recreatiewoningen onder de Omgevingswet' vastgesteld. Hieruit blijkt, dat de benadering 'één park, één plan' inmiddels in beton is gegoten.

Daarom moet het Rijk nu de regie pakken en door middel van wet- en/of regelgeving permanente bewoning van recreatiewoningen, anders dan vanuit de benadering 'één park, één plan', mogelijk maken.

Alsdan wordt recht gedaan aan de (decennia lang bestaande) wens van de Tweede Kamer om snel permanente bewoning van recreatiewoningen mogelijk te maken.

april 2024

www.bvww.nl